

02 INTENTIO 20. 2. 2023 osobnosti provozu a teorie umění – teorie interpretace

Umberto Eco – interpretace jako vztah

Umberto Eco: Interpretation and Overinterpretation. University of Cambridge, V.B. 1992
(Interpretácia a nadinterpretácia, Archa, Bratislava 1995)

Intentio auctoris

Intentio operis

Intentio lectoris

??? *Intentio animatoris* ???

Umberto Eco (*1932)

- Studium práv, středověké filozofie a literatury
- Profesor sémiotiky, Univerzita Bologna
- Otevřené dílo (Opera aperta, 1962)
- Teorie sémiotiky (Theory of Semiotics, 1976)
- Meze interpretace (I limiti dell'interpretazione, 1990)
- Jak napsat diplomovou práci (Come si fa una tesi di laurea, 1977)
- Jméno růže. Odeon 1985 (*Il nome della rosa*, 1980)
- V r. 2013 vědecká rada UK v Praze odhlasovala, že nedoporučuje Umberto Ecovi udělit čestný doktorát

Erwin Panofsky. Význam ve výtvarném umění. Praha, Odeon 1981, orig. Meaning in the Visual Arts. 1955 (1892 – 1966)

- (30. 3. 1892-14. 3. 1968)
- Studium dějin umění (a práva, filozofie a filologie) – Mnichov a Berlín
- Do r. 1933 profesorem na univerzitě v Berlíně
- 1933 – emigrace před fašismem do USA (Princeton University)
- Znalec nizozemské renesance (Early Netherlandish Painting, 1953)

Předmět interpretace

1. **Prvotní** neboli **přirozený** význam
A – faktický, B – výrazový – vytvářející
svět uměleckých motivů

2. **Druhotný** neboli **konvenční** význam
vytvářející svět obrazů, příběhů a alegorií

3. **Vnitřní** význam neboli **obsah**
vytvářející svět symbolických hodnot

Akt interpretace

Předikonografický popis
(a pseudo-formální analýza)

Ikonografický rozbor

Ikonologická interpretace

Vybavení pro interpretaci

Ad 1. **Praktická zkušenost**
(obeznámenost s předměty a událostmi)

Ad 2. **Znalost literárních pramenů**
(obeznámenost se specifickými tématy a pojmy)

Ad 3. **Syntetická intuice** (obeznámenost
s podstatnými tendencemi lidského myšlení
„světový názor“)

Opravný princip interpretace

Dějiny stylu
jak byly v různých obdobích
prostřednictvím forem
vyjadřovány skutečnosti

Dějiny typů
jak byla v různých obdobích
prostřednictvím **předmětů** a
událostí vyjadřována **témata**
a pojmy)

Dějiny kulturních symptomů
neboli **symbolů** obecně (jak byly
prostřednictvím **témat a symbolů**
vyjadřovány **podstatné tendence**
lidského myšlení)

Interpretace – „specializované vnímání“ (G. Dorfles)
Interpretace – „realizování myšlenek autora“ (E. Panofsky)
Jacob Burckhardt: Der Cicerone, 1855
A. Lichtwark – Übungen in der Betrachtung von Kunstwerken, 1897, („nazírání“ – vnímání)
Jencks, Charles. **The Language of Post Modern Architecture**. London: Academy Editions, 1977
Welsch, Wolfgang: **Postmoderna: pluralita jako etická a politická hodnota**. Praha 1993
Bourriaud, Nicolas. **Postprodukce**. Praha 2004

Doc. Mgr. Jan Zálešák, Ph.D. (*1979)

vedoucí Katedry teorie a dějin umění FaVU VUT v Brně

2007 – Rámce interpretace (disertační práce)

2011 – Umění spolupráce

2010 – Kritické umění a kurátorství v nejisté době.

Sešit pro umění, teorii a příbuzné zóny. Č. 6, AVU Praha

2016 – Apocalypse me

2003-2007 – doktorské studium KVV PdF MU

2008-2010 – kurátor v Galerii mladých TIC Brno

2009-2013 – výuka TIM na Ústavu hudební vědy FF MU

od 2011 – Katedra teorie a dějin umění FaVU VUT v Brně

Umberto Eco

Erwin Panofsky

Jan Zálešák

aretnik fotširk

Krištof Kintera – zásadní osobnost současné sochařské tvorby

(*1973)

1999 Akademie výtvarných umění v Praze

2003-2004 Rijksakademie Amsterdam

Důležité výstavy (výběr):

1995 „Plumbař“, Gallery mladých, Brno

2004 „Super Natural Special Real“, Galerie Jiří Švestka, Praha

2004 „Insiders“, Dům pánů z Kunštátu, Brno

2005 „Aller-Retour“, Galerie Schleicher & Lange, Paříž

2007 „Hrubý domácí produkt“, GHMP

2012 „Výsledky analýzy“, GHMP

2014 „I am not you“, Tinguely Museum, Bazilej

2015 „Your Light is My Life“, Kunsthal Rotterdam

2017 „Nervous Trees“, Galerie Rudolfinum, Praha

2017 „My Light in Pieces“, Galerie Polansky, Brno